

**Latvijas Bankas
vidēja termiņa statistikas darba
programma 2018.–2020. gadam**

Termini un saīsinājumi

Citas finanšu iestādes – citi finanšu starpnieki (izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus), finanšu palīgsabiedrības un piesaistošās finanšu iestādes un naudas aizdevēji

CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

ESRK – Eiropas Sistēmisko risku kolēģija

Eurostat – ES statistikas birojs

EZS – Eiropas ziņošanas sistēma (*European Reporting Framework; ERF*)

FKTK – Finanšu un kapitāla tirgus komisija

INTS – Latvijas Bankas interneta statistikas datubāze

ISIN – ISIN (*International Securities Identification Number*) kods

Kredītiestāde – Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde un citā valstī reģistrētas kredītiestādes filiāle

MFI – monetārā finanšu iestāde

NTF – naudas tirgus fonds

RIAD – ECB Iestāžu un filiāļu datubāzes reģistrs

SDIS – SVF Starptautiskais datu izplatīšanas standarts

SDIS "Plus" – SVF Starptautiskais datu izplatīšanas standarts "Plus"

SVF – Starptautiskais Valūtas fonds

VUM – Vienotais uzraudzības mehānisms

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest jaunas kredītu un kredītriska statistikas prasības	
Raksturojums	Tiek ieviesta ECB 2016. gada 18. maija Regula (ES) Nr. 2016/867 par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13). Tiek izveidota saskaņota datubāze, kas ietver detalizētu informāciju par juridiskajām personām izsniegtiem kredītiem un kredītriska mikrodatiem, lai Eirosistēma, ECBS un ESRK veiktu savus uzdevumus, t.sk. monetārās politikas analīzi un monetārās politikas operācijas, riska vadību, finanšu stabilitātes uzraudzību un makroprudenciālo politiku un izpēti. Šie dati izmantojami arī uzraudzības mērķiem VUM kontekstā.
Rezultāts	Būtiski uzlabota Eirosistēmas statistiskās informācijas bāze. Īstenots Latvijas Bankas Kredītu reģistra pilnveides projekts, sniedzot ar vienotas informācijas sistēmas izmantošanu saistītas resursu optimizācijas iespējas, t.sk. ziņu papildu izmantošana Latvijas Bankas un FKTK uzdevumu veikšanai.
Ietekme uz respondentu	Latvijas Bankas Kredītu reģistra dalībniekiem, kas ir kredītiestādes, paplašinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2018. gads.
2. Ieviest vērtspapīru turējumu statistikas prasību grozījumus	
Raksturojums	Tiek ieviesta ECB 2015. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 2015/730, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1011/2012 par vērtspapīru turējumu statistiku (ECB/2012/24), (ECB/2015/18), kas nosaka plašāka datu klāsta sniegšanu par kredītiestādes un tās meitas uzņēmumu turētajiem vērtspapīriem (dati par vērtspapīru turētājiem, grāmatvedības principiem, vērtspapīru turēšanas riskiem, kā arī dati par to vērtspapīru emisiju, kuriem nav ISIN koda, un šo vērtspapīru emitentiem). Šāda informācija nepieciešama VUM vajadzībām.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks datu klāsts par kredītiestādes un tās meitas uzņēmumu turētajiem vērtspapīriem.
Ietekme uz respondentu	ECB apstiprinātam kredītiestāžu lokam paplašinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2018. gads.

3. Ieviest jaunas naudas tirgus statistikas prasības

Raksturojums	<p>Tiek ieviesta ECB 2014. gada 26. novembra Regula (ES) Nr. 1333/2014 par naudas tirgu statistiku (ECB/2014/48). Naudas tirgus statistika ietver datus par noteiktiem nodrošinātiem un nenodrošinātiem naudas tirgus darījumiem un atvasināto instrumentu naudas tirgus darījumiem, ko MFI, izņemot centrālās bankas un NTF, veic ar citām MFI, kā arī darījumiem starp MFI un citām finanšu iestādēm, valdību vai nefinanšu sabiedrībām, izņemot darījumus grupu ietvaros.</p> <p>Šie statistiskie dati sniedz informāciju par monetārās politikas lēmumu transmisijas mehānismu, kā arī ļauj ECB veikt ar uzraudzību saistītos uzdevumus un uzdevumus finanšu stabilitātes jomā.</p>
Rezultāts	Tiek iegūti eiro zonas līmenī saskaņoti naudas tirgus dati.
Ietekme uz respondentu	ECB apstiprinātam kredītiestāžu lokam paplašinās pārskatu sniegšanas prasības naudas tirgus statistikas jomā.
Plānotais izpildes termiņš	2019. gads.

4. Nodrošināt 3. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas datu apstrādi un apkopošanu saskaņā ar ECB prasībām

Raksturojums	<p>Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šāda informācija nepieciešama labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.</p>
Rezultāts	<p>Tiek iegūti dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai eiro zonas ekonomiskās politikas noteikšanai.</p>
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2019. gads.

5. Ieviest plānotos maksājumu statistikas prasību grozījumus

Raksturojums	Tiek izstrādāti un ieviesti grozījumi ECB 2013. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43), kuri tiks izstrādāti un ar kuriem plānots noteikt to datu klāstu, kuri nepieciešami maksājumu sistēmu darbības pārraudzībai saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīvu (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK, kā arī precīzākai atsevišķu rādītāju atspoguļošanai maksājumu bilances statistikā.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eiro zonas līmenī saskaņotu maksājumu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz respondentu	ECB apstiprinātam respondentu lokam paplašinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

6. Ieviest jaunas pensiju fondu statistikas prasības

Raksturojums	Tiek izstrādāta un ieviesta jauna ECB regula pensiju fondu statistikas jomā Eirosistēmas uzdevumu izpildes īstenošanai.
Rezultāts	Tiek iegūti eiro zonas līmenī saskaņoti pensiju fondu statistikas dati.
Ietekme uz respondentu	Iespējamās papildu pārskatu sniegšanas prasības attiecīgajiem respondentiem.
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

7. Veikt izpēti saistībā ar tiešo investīciju statistiskās informācijas pilnveidi	
Raksturojums	Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija Regula (ES) Nr. 2016/1013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, nosaka nepieciešamību izstrādāt attiecīgu metodoloģiju, lai apkopotu tiešo investīciju statistiku, pamatojoties uz patiesā labuma guvēja jēdzienu papildus tiešā investora principam, un tiešo investīciju statistiku, nošķirot darījumus saistībā ar tiešajām investīcijām jaunos projektos un tiešās investīcijas saistībā ar to pārņemšanu. Regulā noteikts, ka Komisija (<i>Eurostat</i>) līdz 2018. gada 20. jūlijam norādīs, kādi pētījumi ES valstīm jāveic, lai izveidotu metodoloģisko pamatu un novērtētu ar attiecīgo datu vākšanu saistītās izmaksas, gaidāmo statistikas kvalitāti, kā arī datu salīdzināmību starp ES valstīm.
Rezultāts	Tiek iegūta informācija par Latvijas respondentu iespējām iesniegt plašāku datu klāstu par tiešajām investīcijām.
Ietekme uz respondentu	To respondentu vienreizēja aptauja, kuri sniedz pārskatus saskaņā ar Latvijas Bankas 2013. gada 11. jūlija noteikumiem Nr. 110 "Ārējo aktīvu un pasīvu ceturkšņa pārskatu (1-MB)" sagatavošanas noteikumi".
Plānotais izpildes termiņš	2020. gads.

II. Datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

8. Pārņemt gada finanšu kontu statistikas sagatavošanu no CSP	
Raksturojums	Finanšu konti ir nacionālo kontu sistēmas sastāvdaļa, kas ļauj novērtēt tautsaimniecības vai tās sektoru struktūru, kā arī attīstību laika gaitā. Ceturkšņa finanšu kontu statistiku sagatavo Latvijas Banka, savukārt gada finanšu kontu statistiku – CSP. Datu sagatavošana tiek veikta pēc vienotas metodoloģijas, kas noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regulā (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā.
Rezultāts	Tiek nodrošināta kvalitatīva un saskanīga gada un ceturkšņa finanšu kontu datu laikrinda.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2018. gads.
9. Pārņemt citu finanšu iestāžu finanšu aktīvu un pasīvu apsekojumu (3-FAP) no CSP	
Raksturojums	Citu finanšu iestāžu datus vāc CSP saskaņā ar citu finanšu iestāžu finanšu aktīvu un pasīvu apsekojumu (3-FAP), kas aptver bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina datus rezidentu un nerezidentu dalījumā. Attiecībā uz finanšu aktīviem un pasīviem ar nerezidenti citas finanšu iestādes sniedz līdzīgus datus gan CSP, gan Latvijas Bankai. Apsekojuma pārņemšana Latvijas Bankā nodrošina saskaņotu datu izmantošanu finanšu kontu statistikas, maksājumu bilances statistikas un citu finanšu starpnieku statistikas sagatavošanā, kā arī finanšu stabilitātes analīzes vajadzībām.
Rezultāts	Tiek iegūti kvalitatīvi citu finanšu iestāžu dati, kas izmantojami maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances, ceturkšņa finanšu kontu, citu finanšu starpnieku statistikas un SDIS "Plus" datu kategoriju sagatavošanai.
Ietekme uz respondentu	Mazinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2018. gads.
10. Veikt plānoto ceturkšņa finanšu kontu datu laikrindas revīziju	
Raksturojums	Plānotās revīzijas notiek, lai pārskatītu datus, kad saņemta precizēta respondentu informācija, pievienota detalizētāka līmeņa informācija vai datus nepieciešams pārskatīt atbilstoši metodoloģijas vai klasifikācijas sistēmas pārmaiņām. Saskaņā ar Eiropas revīzijas politiku gados, kuru skaitlis beidzas ar "4" vai "9", var tikt veikta plānotā revīzija, precizējot ceturkšņa finanšu kontu datu laikrindu.
Rezultāts	Tiek iegūta precizēta ceturkšņa finanšu kontu datu laikrinda.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2019. gads.

11. Paplašināt RIAD ar informāciju par nefinanšu sabiedrībām un pensiju fondiem	
Raksturojums	RIAD tiek papildināts ar rādītājiem, kas nepieciešami kredītu reģistru statistikas un pensiju fondu statistikas sagatavošanai.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks nefinanšu sabiedrību identificējošo un to darbību raksturojošo rādītāju klāsts, kā arī tiek iegūti pensiju fondus identificējošie un raksturojošie rādītāji.
Ietekme uz respondentu	Latvijas Bankas Kredītu reģistra dalībniekiem, kas ir kredītiestādes, paplašinās ziņošanas prasības attiecībā uz nerezidentu juridisko personu identificējošo ziņu sniegšanu saskaņā ar ECB 2016. gada 18. maija Regulas (ES) Nr. 2016/867 par kredītu un kredītriska mikrodatu vākšanu (ECB/2016/13) prasībām. Ziņas par rezidentiem juridiskajām personām Latvijas Banka plāno iegūt no citām valsts informācijas sistēmām.
Plānotais izpildes termiņš	2019. gads.
12. Nodrošināt EZS ieviešanu	
Raksturojums	EZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot datu prasības statistikas un kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. EZS pamatā ir datu iegūšana un ziņošana no kredītiestāžu informācijas sistēmām, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	Eiro zonas līmenī saskaņoti kredītiestāžu dati, kas ļauj efektīvāk veikt MFI bilances un procentu likmju statistikas, kredītu reģistru statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz respondentu	Kredītiestādes ievieš EZS, kas nosaka saskaņotu mikrodatu sniegšanu un palielina datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	Pēc 2020. gada.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

13. Uzsākt ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu statistikas publicēšanu INTS	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, kas interesentiem nodrošina ērtu un pielāgojamu datu atlasī un grafisko attēlu veidošanas iespējas.
Rezultāts	INTS tiek publicēti ieguldījumu fondu un alternatīvo ieguldījumu fondu bilances dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespējas analizēt šo fondu darbību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2018. gads.
14. Nodrošināt 3. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas ietvaros iegūto Latvijas datu publicēšanu	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas dati sniedz informāciju par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu.
Rezultāts	Tiek publicēti dati par mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu, tādējādi paplašinot iespējas interesentiem analizēt Latvijas mājsaimniecību darbību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2019. gads.